

Emmeloord, 23 februari 2021.

Onderwerp

Kaderstellende nota 'de weg naar een integrale Taalaanpak'

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. De Kadernotitie 'De weg naar een integrale taalaanpak' vast stellen en het college verzoeken deze uit te werken in het definitieve Taalbeleid 2021;
2. Kennis nemen van de bijlage bij de kadernotitie 'De weg naar een integrale taalaanpak'.

Doelstelling

In het integraal Taalbeleid wordt uitgewerkt op welke wijze we ervaren problemen vanwege laaggeletterdheid onder inwoners zoveel mogelijk kunnen wegnemen, zodat zij beter kunnen deelnemen aan de samenleving.

Inleiding

Op 29 september 2020 ontving u het onderzoeksrapport van de taalmakelaar 'Bouwstenen Taalbeleid gemeente Noordoostpolder'. De taalmakelaar heeft dit in november 2020 aan u gepresenteerd. Op 7 december 2020 bespraken we in de raadscommissie Samenlevingszaken de startnotitie 'Op weg naar een integraal taalbeleid'. De startnotitie gaf weer welke knelpunten we uit het rapport van de taalmakelaar naar voren halen en voorstelden om op te pakken. De startnotitie was een gespreksnotitie, waarbij u reageerde op voorgenomen richtingen en het financieel kader.

Op basis van dat gesprek leggen we u nu deze kadernotitie voor. We hebben de doelstellingen en kaders daarbij zoveel mogelijk aangescherpt.

We organiseerden ondertussen ook werksessies met onze taalaanbieders, met werkgevers en zorgpartijen (als signaleerders). De opgehaalde informatie van deze werksessies gebruiken we bij de uitwerking van het Taalbeleid.

In de bijlage bij deze kaderstellende notitie leest u de achtergronden op basis waarvan we tot onze missie en doelen komen. Hierin vindt u ook korte weergaves van de werksessies.

Beleidsreferentie

⇒ *Kortheidshalve verwijzen we u hiervoor naar hoofdstuk 1 van de bijlage bij de kadernotitie.*

Argumenten

1.1 *Met deze notitie stelt u de kaders vast die we kunnen uitwerken*

De richtinggevende missie en de hieruit volgende doelstellingen plus de huidige financiële uitgangspunten zijn de kaders. Nadat u de kaders heeft vastgesteld, kunnen wij deze uitwerken in een uiteindelijk Integraal Taalbeleid, waarin zal staan hoe we de doelstellingen willen gaan bereiken. Wij zullen het definitieve Taalbeleid ter kennisgeving aan uw raad aanbieden. Het uiteindelijke taalbeleid zal als addendum worden toegevoegd aan het Deelplan Participatie.

1.2. *De kadernotitie is op hoofdlijnen en richt zich alleen op de kaders*

Achtergrondinformatie vindt u in de bijlage bij deze kadernotitie.

De kaders zijn:

MISSIE

We willen dat iedereen naar vermogen meedoet in de samenleving. Als problemen als gevolg van een vorm van laaggeletterdheid dat meedoen in de weg staat, willen we deze samen met alle betrokkenen zoveel mogelijk wegnemen.

Doelstellingen

1. We richten één taalpunt -fysiek en virtueel- in om het aanbod vindbaar te maken. Dit doen we samen, want deze verantwoordelijkheid stopt niet bij de gemeente;
2. Wij gaan laaggeletterdheid tegen op alle vlakken en voor alle doelgroepen in onze gemeente;
3. We sluiten aan bij de wens van partijen om tot een Taalakkoord Noordoostpolder te komen;
4. We zetten in op het steeds beter (kunnen) signaleren van taalproblemen en stimuleren aanbieders om deze aan te pakken;
5. We passen de verdeling van de WEB-middelen aan om wachtlijsten tegen te gaan. De WEB-middelen zetten we echter vooral in voor het non formele aanbod;
6. We gaan de effectiviteit van het taalaanbod monitoren;
7. We starten een taalcampagne voor arbeidsmigranten;
8. We streven ernaar dat arbeidsmigranten met werk, samen met hun werkgever, de taallessen zelf betalen;
9. We gaan taalambassadeurs inzetten;
10. We proberen in de communicatie met onze inwoners zoveel mogelijk begrijpelijke taal te gebruiken;
11. Als een statushouder klaar is met het inburgeringstraject vindt warme overdracht plaats naar het Taalpunt.
12. We evalueren tweejaarlijks het integraal taalbeleid met onze partners en met de raad

Het financieel kader is: de verwachte Rijksmiddelen via centrumgemeente Almere plus de huidige begrotingsuitgangspunten van de gemeente Noordoostpolder.

1.3. Er is dekking, afhankelijk van de hoogte (en de continuering) van de rijksmiddelen die we ontvangen voor de uitvoering van de WEB

Het financieel kader is afhankelijk van de rijksmiddelen WEB en de duur waarop deze beschikbaar worden gesteld. Een ophoging van het budget aan rijksmiddelen WEB kan leiden tot intensivering van het Taalbeleid. Een lager budget aan rijksmiddelen leidt automatisch tot een lager budget dat beschikbaar is voor het Taalplan. In beide gevallen heeft het consequenties voor de wijze waarop het Taalbeleid kan worden uitgevoerd.

Indien het Rijk onverhoopt de middelen voor WEB verlaagt of in het uiterste geval niet meer beschikbaar stelt, moet het gehele Taalplan als onderdeel van het Deelplan Participatie worden heroverwogen.

Onderdeel van het huidige financiële kader ten behoeve van het Taalbeleid is de subsidie aan het Vrouwencentrum. Deze subsidie wordt vanuit het taakveld Samenkracht en (burger)participatie gedekt.

Daarnaast ligt er voor nu een taakstelling binnen het sociaal domein om te komen tot bepaalde optimalisaties en het meer effectief inzetten van de schaarse middelen. Indien er aanvullende taakstellingen vanuit het Rijk of anders worden vastgesteld, kunnen die ook effect hebben op de intensiviteit waarop we het Taalplan kunnen uitvoeren.

Daarom achten we het niet reëel om voor de uitvoering van het voorgestelde beleid structureel meer budget te vragen. Het druist bovendien in tegen de reeds vastgestelde en bestaande financiële kaders.

1.4 We overwegen een eenmalige impuls voor het Taalpunt uit bestaande middelen

We willen voor de inrichting van het Taalpunt een eenmalige, incidentele, bijdrage overwegen die kan worden gedekt uit niet-bestede WEB-middelen over 2020. Deze middelen worden overgeheveld naar 2021. Het Rijk staat toe om budgetten in de beleidsperiode van vier jaar over te hevelen, zodat zij kunnen worden besteed aan het doel waarvoor ze zijn bestemd. Het gaat om hier om € 16.940.

Kanttekeningen

1.1 We richten een Taalpunt in terwijl er ook een Sociaal Loket is.

Een Taalpunt is niet te verwarren met ons Sociaal loket. Het Sociaal Loket is er voor iedereen met een zorgvraag. Niet automatisch is iemand die laaggeletterd is ook iemand die meerdere (zorg)problemen heeft. Het risico is wel groter dat er door laaggeletterdheid of onvoldoende digitale vaardigheden meerdere problemen kunnen ontstaan, bijvoorbeeld met budgetteren, maar dat is geen automatisme. We vinden een onafhankelijk Taalpuntlocatie op een openbare, toegankelijke locatie als de bibliotheek een goede plek. Ook omdat er direct verbinding is met medewerkers met specifieke expertise op dit vlak. Uitdaging is wel dat het Taalpunt niet van de bibliotheek is, of van alleen het samenwerkingsverband Huis voor Taal, maar van alle aanbieders.

De medewerkers van het Sociaal Loket verwijzen actief door naar het Taalpunt als het vragen betreft die daar thuis horen. Zij krijgen een training om laaggeletterdheid te kunnen signaleren. En andersom kan het Taalpunt doorverwijzen naar het Sociaal loket.

We willen de wens om de taal te willen leren niet problematiseren: het is lang niet in alle gevallen een 'zorgvraag'.

Planning/uitvoering

Na het vaststellen van deze Kadernotitie zullen we de kaders uitwerken in een Taalbeleid 2021 en zullen we die medio 2021 apart ter kennisgeving aan u aanbieden.

Bijlagen

1. Kadernotitie 'De weg naar een integrale taalaanpak';
2. Bijlage bij de kadernotitie 'De weg naar een integrale taalaanpak'.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : H Wijnants
Steller : de heer R.G.I. Hafkamp; 06 13 32 59 42; r.hafkamp@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 februari 2021, no. 21.0000311;

B E S L U I T:

1. De Kadernotitie 'De weg naar een integrale taalaanpak' vast te stellen en het college te verzoeken deze uit te werken in het definitieve Taalbeleid 2021;
2. Kennis te nemen van de bijlage bij de kadernotitie 'De weg naar een integrale taalaanpak'.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 29 maart 2021.

De griffier, de voorzitter,